

ŠTUDIJSKA IN LJUDSKA
KNJIŽNICA
Trg svobode 1
2250 PTUJ

Časopis družbe Talum, d.o.o., Kidričevo
oktober 1997 / številka 6 / leto XXXIV

Aluminij

stran 6: Intervju z dr. Majo Bočič

stran 7: Uspešni na svoji poti

stran 8: Zanimivosti

stran 2: Komentar

stran 3: Letošnji izmet v livarnah le 1,8%

stran 9: Šport

stran 4: Italijani o skupini za vzdrževanje vozil

stran 10: Kaj je novega v sindikatu?

stran 5: Nova telefonska centrala v Talumu

stran 11: Ali je res vse jasno že na začetku

stran 12: Novi svet delavcev

Uvozne takse uničujejo evropsko aluminijско industrijo?

Zgodovina evropskih carin na uvoz aluminija iz drugih držav se je začela že leta 1970. Takrat je carina znašala 9%, že leta 1971 se je zmanjšala na 7%. Pritisk ostalih proizvajalcev aluminija na Evropo, da ukine, ali vsaj zmanjša te dajatve se je s časom povečeval. Tako so ob tako imenovani "Tokijski rundi" leta 1980 zmanjšali carino na 6% in je takšna ostala vse do danes. Sčasoma so bile oproščene te carine še države iz skupine EFTA. Na ta način je Slovenija kot članica EFTE prišla v krog "privilegiranih". Ali je temu res tako?

Kaj v osnovi ta carina pomeni? Gre za dajatev, oziroma za 6% povišanje cene uveženega aluminija, ki prihaja v Evropsko skupnost in se na ta način ščitijo domači proizvajalci. Proizvajalci aluminija v Evropi opravičujejo takšno poslovno politiko z ugotovitvijo, da je v Evropi cena energije večja, poleg tega so bistveno večji stroški proizvodnje na račun strožjih ekoloških predpisov v Evropi in investicij v tej smeri. Nasprotniki te politike trdijo, da danes posebej v odnosu do Kanade in USA, ti argumenti več ne držijo. Celo nasprotno, gospod Jean-Pierre Ergas, podpredsednik Alcana dokazuje, da s tem Evropa ogroža lastno aluminijско industrijo, ker povečuje materialne stroške pri predelovalcih in povečuje cene aluminijških proizvodov.

Evropa proizvede le 2,3 mio ton aluminija na leto, zato za svoje potrebe mora uvoziti dodatnih 2,7 mio ton aluminija. Aluminij v Evropi daje zaposlitev okrog 200.000 ljudem, od tega le 11.000 v primarni proizvodnji, ostali so zaposleni pri predelavi. Večino svojih potreb po aluminiju, okrog 2 mio ton Evropa (kakor tudi druge države) danes uvozi iz Rusije.

Evropska skupnost je predvsem znana po protidampinškem zakonu, zato druge države še bolj čudi, da tako vztrajno ohranja to nekorektno carino, ki poleg ostalega zavira razvoj lastne aluminijške industrije.

To situacijo skušajo analizirati še mnogi drugi, tako je Metal Bulletin posvetil dve strani svojega dopisnika iz Bruslja. Ta ocenjuje, da bo kljub vsem argumentom in dramatičnim spremembam globalne poslovne politike, 6% dodatno plačilo na uvoz aluminija v Evropo ostalo še vnaprej.

Zagovorniki dodatne carine so v prvi vrsti Francozi, Nemci in Nizozemci. Trdijo, da je evropsko tržišče nekaj posebnega. Proizvajalci iz dolarskega področja imajo prednost v primerjavi z Evropo, ker ta pokriva stroške v domači valuti, prodaja pa v dolarjih. Od leta 1989-1995 je po LME izračunu dolar padel za 4,4%, domači franki so v istem obdobju padli za 25%. Poleg tega so evropske proizvodne kapacitete na visokem tehnološkem nivoju dražje zaradi ekstremne zaščite okolja. V to se je intenzivno investiralo v zadnjih 15 letih. V Evropi plačujejo še dodatne takse za okolje in

imajo višjo ceno energije (Nemčija). USA in Rusija tega niso izvajale, zato so po tehnološko-ekološkem nivoju za polovico starejše od Evrope.

Največji zunanji pritisk izvajata Alcan in Alcoa, verjetno tudi zaradi tega, ker sta ti (ameriško/kanadski) firmi v zadnjem času prevzeli del lasništva nad angleško, italijansko in špansko aluminijско industrijo.

Evropski zagovorniki zaščitne carine jim sporočajo, da naj skušajo odpraviti vzroke za njo. Svetujejo jim, da v prvi vrsti sodelujejo pri promociji privatizacije in deregulaciji energetskega tržišča v Evropi.

V tem pregledu sem skušal zbrati le nekatere analize te, v zadnjem času zelo aktualne problematike. Pri naših managerjih bi bilo zanimivo zvedeti, kako omenjena taksa trenutno in dolgoročno vpliva na poslovanje Taluma in našega partnerja Hydro Aluminiuma iz Norveške.

Ivo Ercegović

Pot v Evropo

Iz proizvodnje anod

Vemo kaj se dogaja z našimi anodami v elektrolizah

V obdobju januar-september letošnjega leta je za potrebe obeh elektroliz proizvedeno 33.357 ton pečenih anod. Zelene in pečeni škart na anodah (0,6 - 1,5%) je bil v glavnem v mejah normale. Kvaliteta anod oziroma obnašanje anod v elektrolizah se od časa do časa spreminja tako, da so nujne nenehne izboljšave v procesu proizvodnje. Pravkar se je začela zamenjava tehtnic. Ločevanje finega prahu iz proizvodnje, izboljšava laboratorijskih analiz, zamenjava transportne verige v sestavljalnici in druge investicije.

“Z doseženimi rezultati sem z ozirom na okoliščine obratovanja zadovoljen”, pravi Dobnik. “Pogosto menjavanje vhodnih surovin je naša stalnica. Priznam, da mnogo stvari v celoti še ne obvladamo, ker ni lahko z obstoječo tehnologijo slediti parametre dveh različnih koksov in dveh različnih smol. Moram poudariti, da je preventivno vzdrževanje bistveno boljše. Največ dela imamo v sestavljalnici zaradi dotrajane transportne proge in prepogostih okvar na hidravliki. Pri investicijskih nalogah pričakujem še boljše sodelovanje z

Planiran izmet anod B		Letni plan (1-9)	Doseženo (1-9)	Indeks
Zelene	%	1.5	0.9	60.0
Tehnološki izmet	%			
Pečene	%	0.6	0.6	100.0

Planiran izmet anod C		Letni plan (1-9)	Doseženo (1-9)	Indeks
Zelene	%	1.5	1.1	73.3
Tehnološki izmet	%			
Pečene	%	0.9	1.5	166.7

Razvojem, kakor tudi s priznanimi tujimi firmami”, je svoja pričakovanja zaključil Dobnik. Posebej je pomembno, da pri anodah vedno bolj uporabljajo novi

tehnološko informacijski sistem, ki povezuje anode in elektrolizi. “V vsakem trenutku vemo, kaj se dogaja z našimi anodami v elektrolizah”, pravi tehnolog Dragan Mikša. “ Z

dodatnimi laboratorijskimi analizami, bi mnogo bolj zanesljivo ugotavljali vzroke napak na anodah in jih lažje odpravljali.” Vera Peklar in Ivo Ercegović

Iz elektroliz

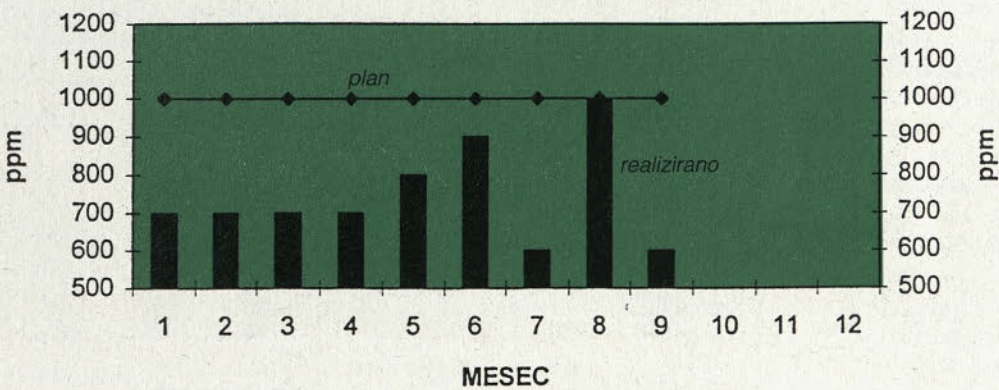
Čistost aluminija je dosežek leta

V elektrolizah je v prvem devetmesečju proizvedeno 55.553 ton aluminija. Razlika do planirane količine je v glavnem zaradi omejevanja moči v zimskih mesecih. Doseženi tehnološki parametri obratovanja obeh elektroliz so po besedah g. Zlatka Čuša, z ozirom na pogoje obratovanja in kvaliteto anod, dobri.

“V elektrolizi C dosegamo 94% tokovni izkoristek, energije porabimo manj kot 13.400 kwh po toni proizvedenega aluminija. Sedaj, ko smo obnovili vse celice prve generacije, proizvajamo torej s polno kapaciteto, so naši cilji lahko višji.” V elektrolizi B so doseženi parametri zelo nihali in nekoliko zaostajajo od planiranih, Čuš jih je imenoval “nihajoči rezultati”, za katere ima tudi svoje obrazložitve. “Poraba energije je okrog 14.500 kwh/tAl, doseženi tokovni izkoristek okrog 87%”. Pri elektrolizi B je potrebno posebej poudariti izboljšave na področju kvalitete aluminija. Vsebnost železa v metalu je bila v povprečju nižja od 0.07 % tako, da so v livarni lahko proizvajali najzahtevnejše zlitine. “Poleg vseh težav, ki so nas spremljale v elektrolizi B, se nam je to dobro posrečilo, zato doseženo čistost aluminija štejem za dober dosežek leta,” pravi Čuš. Poleg tega je posebnost elektrolize B obnova peči, pri kateri po novem vgrajujejo samo stare bloke, ki smo jih kupili v Šibeniku. Te bloke je potrebno žagati in prilagajati našim pečem. Cena takšnih blokov je petkrat nižja od nabavne cene novih blokov in ustrezne kvalitete. Na ta način se bistveno zmanjšajo stroški

obzidave, ne da bi se porušili tehnološki pogoji obratovanja elektrolize. Pri tej obzidavi gre za tehnično novost ali specifičnost, za katero Čuš pravi, da še ni za objavo. Septembra so v elektrolizo B dokočno uvedli v redno obratovanje prenovljene hidravlične prebijalce, ki so tudi pripeljani iz TLM Šibenik. “Pri uvažanju prebijalcev v elektrolizi imamo še vedno nekaj težav, ker moramo optimirati količino dozirane glinice. Gre za kombinacijo kolesnega in hidravličnega prebijalca, kar mora biti sinhronizirano v vseh izmanah enako.” In kako je z razvojno strategijo? Zaradi omejene dobe obratovanja planirajo v elektrolizi B le nabavo novega stroja za čiščenje tal in nekaj drugih manjših posegov. V elektrolizi C so že zagnali obsežen projekt zamenjave procesnega računalniškega sistema na drugem nivoju. Poleg tehnične in finančne zahtevnosti projekta je posebnost še v tem, da zamenjava lahko poteka, ne da bi se elektroliza za trenutek ustavila - ON LINE sistem. “Naloga mora biti končana do leta 2000,” je svoj komentar končal Čuš.

Diagram prikazuje vsebnost železa v elektrolizi B za prvih devet mesecev letošnjega leta

Vera Peklar in Ivo Ercegović

Italijani o skupini za vzdrževanje vozil

Brez pomoči vaših delavcev bi "zmrznili"

Na osnovi analize stanja obstoječih strojev za zamenjavo anod in potreb do konca predvidenega obratovanja elektrolize B, je bila edina rešitev nabava dodatnega novega stroja.

V ta namen je bila imenovana strokovna skupina. Vodja projekta je bil Avgust Šibila, člana Srdan Mohorič in Anton Marolt. Koordinator celotnega dela s strani Razvoja je bil Brane Kožuh. Skupina je pripravila osnovne tehnične tehnološke zahteve in po podrobni analizi različnih proizvajalcev strojev v Evropi odločila, da nalogo zaupa italijanski firmi TECHMO. Italijani so na naših osnovah stroj izdelali in ga pripeljali v Talum na dodelavo in poskusno obratovanje. Od tod na-

prej se je aktivno vključila naša vzdrževalniška skupina, ki je uspešno rešila mnoge pomanjkljivosti stroja, še več, dodali so tudi svoje inovacije. Na koncu je vsem skupaj proizvajalec TECHMO poslal pismeno javno pohvalo in zahvalo.

Šibila nam je v svojem opisu poteka projekta posebej poudaril nujnost nabave tega stroja, gre namreč za najzahtevnejšo operacijo v elektrolizi. Novi stroj je dodatno opremljen z grabežem, ki

omogoča mehanizirano čiščenje kopeli po zamenjavi anod in je manj fizičnega dela. Na osnovi tega je možno planirati tudi zmanjšanje delovne sile pri tem opravilu. "Navdaja me s ponosom," pravi Šibila, "ne samo, da znamo proizvajati aluminij, ampak da se lahko enakopravno merimo s specialnimi proizvajalci strojev. Tu predvsem mislim na naš delež pri snovanju tehnoloških in konstrukcijskih funkcij stroja. Zamenjavo anod po novem so si v elektrolizi ogledali strokovnjaki Hydra iz Norveške in bili navdušeni nad učinkovitostjo stroja. Povedali so, da naš novi stroj naredi več kot njihovi trije stari."

"Projekt je vodilo nekaj ljudi iz različnih področjih dela. Vse dosedanje znanje in izkušnje smo vgradili pri tehničnih osnovah. Upoštevali smo specifične zahteve elektrolize B, zato takšnega stroja v celoti ni drugje v svetu. Ko pa je stroj prišel od proizvajalca v Talum je bilo še precej neprijetnosti in težav," pravi Mohorič. "Kako naprej, smo se vprašali in odločili, da z našimi ljudmi v naših delavnicah odpravimo pomanjkljivosti. Brez pomoči Talumove vzdrževalniške skupine bi zmrznili, so nam priznali Italijani. Zato gre pismena zahvala g. Gio-

vannia Magarotta predvsem njim. Original pisma bomo uokvirili in obesili na steno v delavnici. Pohvale nam težko gredo iz ust, zato je ta toliko pomembnejša, ker prihaja od nekoga, ki ima možnost primerjave z drugimi v svetu. Res znate, so nam pri pogovoru pogosto poudarjali Italijani."

Brane Kožuh nam je posredoval nekaj dodatnih informacij povezanih s stroški in postopki odločanja: "Cena vozila TECHMO znaša 438.000 DEM. V primerjavi z obstoječimi vozili je opremljeno dodatno še z grabežem in prekusnim kontejnerjem. Konkurenčno vozilo nemškega proizvajalca GLAMA je bilo opremljeno tudi z grabežem, brez kontejnerja in brez posnemala, vendar je stalo 30% več. Absolutna razlika predstavlja 130.000 DEM. Glede na to menim, da je odločitev strokovne skupine pravilna, saj smo dobili tehnološko popolnejše vozilo za manj denarja. Začetne težave ob zagonu smo v glavnem odpravili, zato upam, da nam bo vozilo dobro služilo do konca obratovanja elektrolize B."

Vera Peklar in Ivo Ercegović

Skupina za vzdrževanje vozil

Iz livarne

Kakovostni izmet le 1,8% od celotne proizvodnje

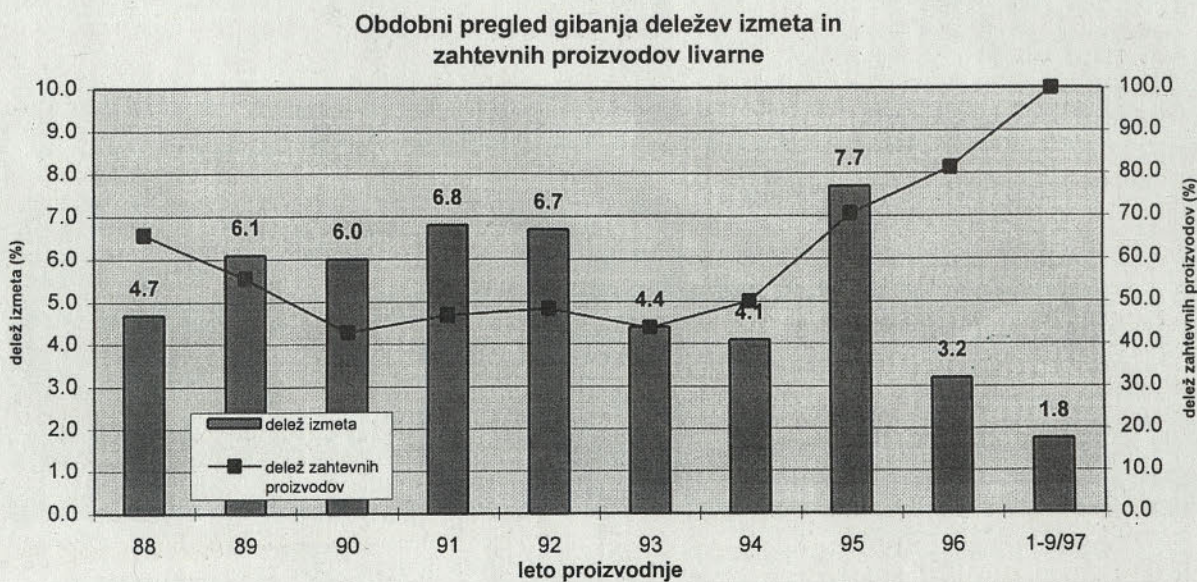
V livarnah je v prvih devet mesecev letošnjega leta proizvedeno 65.752 ton aluminija, ali 10.200 ton več od proizvodnje primarnega aluminija v elektrolizah. Značilno za našo proizvodnjo v zadnjem obdobju je, da vedno bolj prevladuje zahtevnejši program. Tako smo skoraj že pozabili na hlebčke in T formate. Prevladujejo drogovi 28.000 ton, livarske zlitine 15.200 ton, brame 9.880 ton, ozki trak 9.270 ton in široki trak 1.760 ton.

Na vseh linijah, razen pri bramah, beležimo manjši kakovostni izmet. Izmet je manjši od predvidenega, kakor tudi manjši v primerjavi s prejšnjimi leti. Boljši rezultati so posledica predvsem tehnično tehnoloških dosežkov in čistejšega aluminija v elektrolizah.

Skupni delež reklamiranega blaga livarskih proizvodov znaša približno 1% od blagovne proizvodnje. Po mnenju vodje livarn Zvoneta Banka so reklamacije nekoliko od predvidenih. "Največji odstotek reklamacij beležimo pri proizvodnji drogov, saj smo se ob koncu leta srečali z za Talum novimi pogoji na trgu. Vzroke pa predpisujem predvsem pomanjkanju izkušenj na področju proizvodnje in homogenizacije drogov. Večji delež reklamacij nastaja tudi na področju proizvodnje širokega traku. Vzrok je predvsem v majhnem obsegu

proizvodnje in načina izločevanja izmeta po kolutih. Na področju livarskih zlitin je le nekaj opozorilnih reklamacij."

Ivo Ercegović

Služba za marketing

Talumu dodeljen status pooblaščenega izvoznika

Z odločbo Carinske uprave republike Slovenije je bil naši organizaciji dodeljen status pooblaščenega izvoznika, ki sme potrjevati poreklo blaga po poenostavljenem postopku.

Navedena skopa informacija seveda ne razkriva vseh razsežnosti tega dogodka, ki nas uvršča med 40 slovenskih izvoznikov, ki so doslej pridobili omenjeno pooblastilo. Le-to predstavlja najvišje možno priznanje, da ima podjetje urejeno poslovanje in, da je izpolnilo vse pogoje, ki jih carinska zakonodaja nalaga za poenostavitve postopkov za potrjevanje porekla blaga.

V svojih prizadevanjih za vključitev v Evropsko skupnost je bila slovenska vlada prioritarno prisiljena sprejeti določene obveznosti zapisane v asociacijskih sporazumih. Gre za zagotavljanje preferencialnega statusa blaga članic v medsebojnem trgovanju in v dogovorjeni carinski zaščiti za blago iz tretjih držav - v skladu s pravili takozvane diagonalne evropske kumulacije. Po teh pravilih je pri proizvodnji blaga, ki pri

končnem izvozu v države Evropske skupnosti uživa preferencialni tretman, dovoljena uporaba surovin in repromateriala iz vseh tistih držav, naštetih v 4. členu harmoniziranega protokola, ki so medsebojno sklenile ustrezne preferencialne sporazume, ki vsebujejo identična pravila o poreklu blaga. Pogoj pri tem pa je, da so ti inputi - surovine ali izdelki - pridobili poreklo države po teh enotnih pravilih (za to je treba zadostiti pravilu iz seznama v prilogi II in hkrati za materiale brez porekla zagotoviti plačilo uvoznih dajatev).

In v čem je dosežek za pooblaščenega izvoznika? Bistvena prednost je v poenostavitvi izdajanj izjav o poreklu. Dosedanje izstavljanje EUR1 certifikatov, ki jih je moral potrditi še carinski organ, zamenjuje izjava TALUM-a na fakturah, s tem pa je carina prenesla na nas kar pomem-

bni del svojih pristojnosti. Seveda ne gre pozabiti, da so sankcije za morebitne zlorabe zelo rigorozne, carina pa izvaja redne rutinske kontrole. Pooblaščen izvoznik mora deponirati množico predpisanih evidenc in dokumentov 3 leta po izvozu in v tem času odgovarja za vse kršitve. Vendar pa status pooblaščenega izvoznika ni padel kar iz neba, ampak odraža samo vrh ledene gore aktivnosti, ukrepov in definiranja delovnih postopkov. Pooblastilo je bilo odobreno na osnovi dokazil in vloge, da izpolnimo vse formalne pogoje iz carinske zakonodaje za opravljanje poenostavljenih postopkov za potrjevanje porekla blaga. Gre za kompleksne rešitve pri katerih sodelujejo službe marketinga, nabave, proizvodnje (DE Proizvodnja, DE Livarna, DE Predelava), DE Zagotavljanja kakovosti in Služba za plan

in analizo. V tej fazi imamo dva pooblaščenca podpisnika izjav, velik del računalniško podprtega spremljanja tovrstnih dogodkov pa je zagotovila služba informatike. Normativno bo sistem delovnih postopkov z delegiranjem odgovornosti opredeljen z organizacijskim predpisom in pripadajočimi navodili za delo, oboje pa je v fazi potrjevanja.

Status pooblaščenega izvoznika zahteva novo poslovno/podjetniško filozofijo s spremenjenim konceptom uvoznizvoznih odločitev v izvedbenem delu pa maksimalizacijo urejenosti in reda in v vseh podrobnostih izgrajen in računalniško podprt sistem spremljanja poslovnih dogodkov.

mag. Vinko Fištravec

Nova centrala - nova klicna številka Taluma

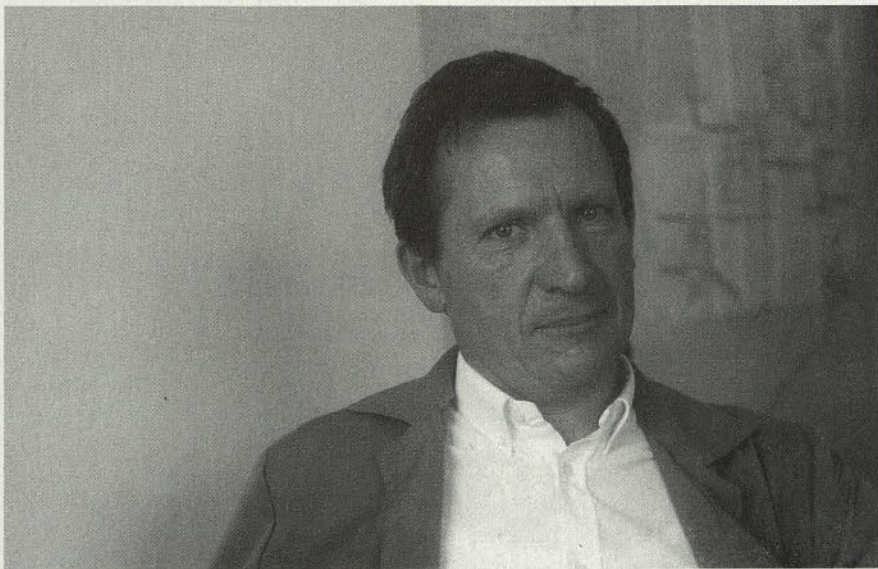
27. oktobra je v Talumu začela delovati nova telefonska centrala. Predvidevajo, da bosta do konca novembra v uporabi obe, torej stara in nova centrala.

Nova klicna številka za zunanje uporabnike je 779 - 5 - 100.

Številka 796 110 bo v uporabi predvidoma do konca novembra, ko se bomo s PTT dogovorili za odzivnik: "številka je spremenjena, kličite 779 5 100."

V novembru bo čas, da obvestimo svoje poslovne partnerje o spremembi telefonske številke.

Postopoma bomo spremenili tudi vse poslovne listine. V prehodnem obdobju bomo uporabljali listine s starimi številkami, ki jih bomo opremili z nalepkami, s katerimi bomo partnerje obvestili o spremembi.

Milan Tkalec vodja projekta nove telefonije v Talumu

Upokojenci TALUMA

Radi bi vas spomnili, da se bliža vaš dan - srečanje upokojencev.

Svoje aktivnosti razporedite tako, da boste v četrtek, 20. novembra 1997, naši gostje v (menzi) dvorani restavracije v Kidričevem.

Vabila vam bomo poslali po pošti. Če pa se zgodi, da ga kdo ne bo dobil, naj bo to sporočilo kot uradno vabilo.

Nasvidenje!

Novi notranji presojevalci v Talumu

Zahteve zunanjih presojevalcev so vedno večje, cilj vseh pa je, da se sistem izpopolnjuje, dograjuje in dosega vedno višji nivo kakovosti.

V Talumu se tega zavedamo, zato smo že v letu 1995 izšolali 22 notranjih presojevalcev. Ti po programu, ki ga pripravijo v delovni enoti Zagotavljanje kakovosti, opravljajo notranje presoje in na nek način zagotavljajo primeren nivo kakovosti, da nas zunanja presoja ne bi presenetila. Kot smo zapisali v 4. številki Aluminija v razgovoru s Katarino Djurico, smo imeli v Talumu premalo notranjih presojevalcev, zato smo organizirali kar dva tečaja. Vsi, ki so že imeli potrdila za opravljanje notranjih presoj, so se udeležili enodnevnega obnovitvenega seminarja v Talumu. Štirje novi kandidati pa so si pridobili znanje na tridnevnem tečaju in uspešno opravili preizkus znanja v Ljubljani. Novim presojevalcem se bo kmalu pridružil še en kandidat, tako da bomo imeli konec novembra 27 notranjih presojevalcev.

Vera Peklar

Pogovor z zdravnico dr. Majo Bočič

Tukaj sem, da verjamem

Zdravniki imajo vse več socialnega dela. To opaža tudi dr. Bočičeva, zdravnica v ambulanti Taluma, ki ji še vedno pravimo naša obratna ambulanta, zato pa tudi zdravnici, naša zdravnica, čeprav je tukaj le nekaj mesecev.

Obiščem jo nekaj dni po dopustu, ko v čakalnici ni bilo več pacientov.

Dober dan, odzdravi in me resno premeri. Nimate kartoteke. Vem, prišla sem se samo nekaj pogovorit, hitim z razlaganjem. Pogled se še bolj zresni. Sedite, mi ponudi stol. Storim tako, kot da drugače sploh ne more biti in podvomim v najin intervju. Uporabim vso moč prepričevanja, ko me prekine smeh. Glasen, tak, ki mu pravimo, od srca.

Pa veste, da ne dajem rada intervjujev. Ne fotografiram se rada. Nevljudno pa bi bilo, če bi rekla ne, mi pravi. Dogovorjeno!

Sedim nasproti drobne, nenaličene, izredno simpatične mlade zdravnice, rojene v Sarajevu, kjer je diplomirala in začela svojo kariero, dokler se svet okoli nje ni sprevrgel v pekel. Vse se je spremenilo skoraj čez noč: okolje, ljudje, tudi ona sama. Pred petimi leti je z družino prišla v Slovenijo.

Pa začniva, vse je tako enostavno, pohiti z odgovorim na prvo vprašanje.

Dr. Bočičeva: Delati sem začela v Majšperku. Verjetno poznam veliko žen, mamic in babic ljudi, ki delajo tukaj in oni poznajo mene. Mogoče imajo o meni celo več podatkov kot jaz o njih.

Je razlika med našo ambulanto in neko splošno ambulanto zunaj tovarne?

Dr. Bočičeva: Tukaj se v glavnem srečujem z moško populacijo. Vse je bolj dinamično. Drugje, kjer prihajajo večinoma ženske, babice, vsaj taka je bila moja prejšnja izkušnja, se odvija vse bolj počasi. Skoraj bolj depresivno kot tukaj, čeprav imajo tudi vaši ljudje težave.

Vam to odgovarja?

Dr. Bočičeva: Na nek način da. Mogoče je to dobrodošla sprememba.

Prihajajo tudi ljudje, ki niso bolni, vendar imajo težave in se vam potožijo. Jih poslušate?

Dr. Bočičeva: Odvisno od dela v ambulanti in tega, koliko se mi zdi, da

je potrebno prisluhniti. Če je polna čakalnica, ne morem pustiti nekoga, da je notri celo uro. Vedno pa povem, kaj je moje delo in kje je meja.

Časi so takšni, da opravlja zdravnik vedno več socialnega dela. Ne samo v splošni ordinaciji, povsod. Ljudje doživljajo hude življenjske preizkušnje.

Je res, da lahko zbolijo telo, če je bolna duša?

Dr. Bočičeva: Psihično ja. Odvisno sicer od tega, v kakšnem stanju je organizem. Vzemimo primer nekoga, ki ima visok pritisk in je pod stalno psihično napetostjo; ta lahko konča s kapjo.

Vas težave drugih obremenjujejo? Lahko izklopate?

Dr. Bočičeva: Na splošno je delo stresno. Nekoč sem prebrala v neki publikaciji, da zdravnice živijo v povprečju 45 let, torej manj kot moški kolegi. Nobeden zdravnik ne izklopi, če se mu kaj hudega zgodi. Lahko odrine misli, ne more pa pozabiti.

Nekdo zbolijo in veste, da mu ni pomoči. Je tako spoznanje hudo?

Dr. Bočičeva: Normalno, da je. Tudi zdravnik dojema to kot vsak drug človek, vendar ljudje ne pričakujejo, da to pokažeš.

Vas čustva ne izdajo?

Dr. Bočičeva: Ne vem. To morate vprašati paciente. Vsekakor ne smem

s tem obremenjevati drugih. Če se to zgodi, je nekaj narobe z mojim delom. Dela zdravnikov so zelo različna. Ni vseeno, ali je to na kirurgiji, ali v splošni ambulanti. Tudi splošne ambulate se razlikujejo. Tukaj je naprimer nevarnost poškodbe, ki je lahko zelo resna. Tudi smrtna. Zdravnika vedno spremlja možnost, da se to lahko zgodi. In če se zgodi, se le od njega pričakuje pozitiven rezultat. V ambulanti je samo on.

Se v naši ambulanti zasledijo kakšna specifična obolenja?

Dr. Bočičeva: Premalo časa sem tukaj, zato moj komentar ne bi bil strokoven. Kakšne so specifične bolezni, so ugotovili kolegi pred menoj. Sama opažam nekatere malenkosti kot so glivične bolezni.

Se vam zdi, da radi izkoriščamo, celo igramo bolezni? Kaj storite, če kdo laže?

Dr. Bočičeva: Vsak me lahko nalaže. Zakaj ne, to se zgodi tudi starejšim zdravnikom. Tukaj sem zato, da verjamem. Zdravnica sem, ne policaj. Lahko se zgodi, da pred menoj nekdo komaj hodi, zunaj ambulate pa že teče. Če reče boli, ne morem reči, ne boli. Moram verjeti, ker mi to naroča moja etika. Toda, če me kdo izigra, je konec. Pacienti to vedo. To je pri meni zelo jasno. Tudi tukaj se je že zgodilo. Brez zaupanja ne gre. Ljudje so različni. Nekateri bi res radi izkoriščali, ogromno pa je takih, ki sploh ne gredo v bolnišnico, čeprav so upravičeni do tega. S podobnimi problemi se srečujejo tudi razvitejše

države, vendar se ne moremo primerjati z njimi, saj nismo na isti stopnji.

Lahko v taki ambulanti potešite svoje delovne ambicije?

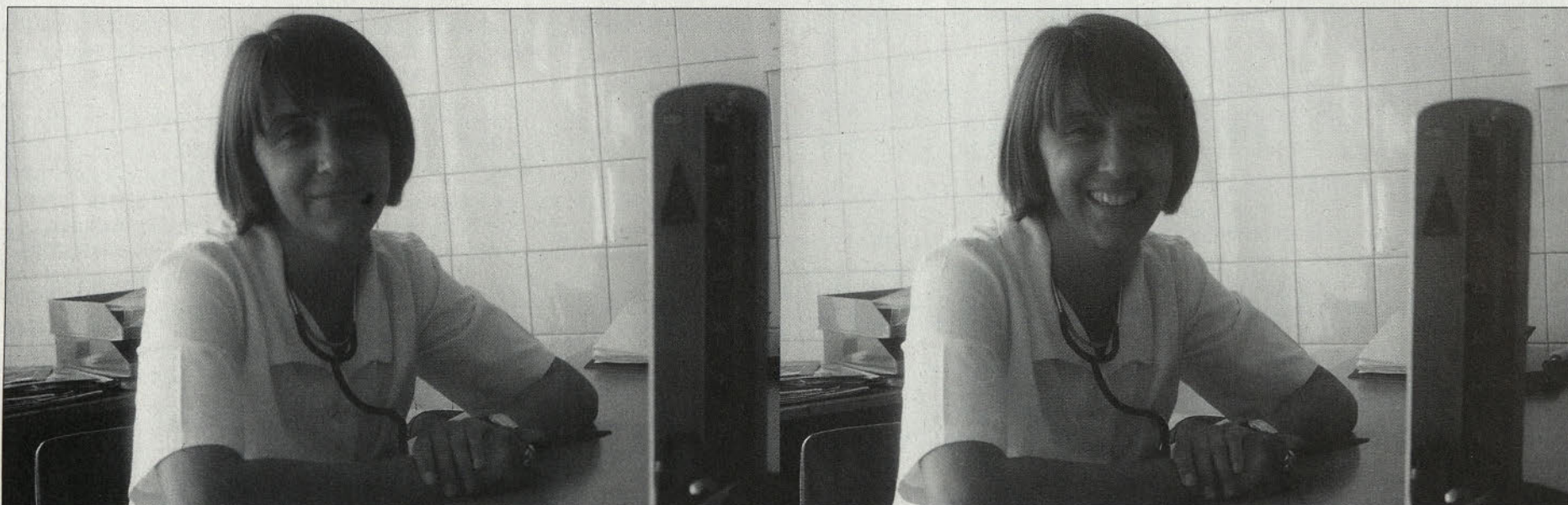
Dr. Bočičeva: Za mene je pomembno, da delam. Sem zelo realna. Nimam visokih ciljev, če pa se pojavi kakšna priložnost, jo vzamem. Trenutno sem zadovoljna z zdravstvenim domom in njihovim odnosom do mene.

Tukaj imam odlični sestre (o.p.: v začetku sta bili dve). Delala sem že z več sestrami, toda te so klasa. Za mene, kot zdravnico. Ne vem, kaj menijo pacienti, mislim pa, da enako kot jaz. Ko prideš na novo, je nemogoče delati, če si sam. Sestre so osnova. Pomembno je, da imaš pametno sestro, skratka takšno, kot je tukaj.

Kaj vas po napornem delu najbolj sprosti, razveseli, imate kakšen hobi, ... so bila vprašanja, ki tipajo v zasebnost, da bi spoznala tudi gospo Bočičevo, ne samo zdravnico. Dobim nekaj zanimivih odgovorov, ki se končajo s stavkom: "Tega ne boste zapisali." Ko pristavi še kratko besedico "Eto", vem, da je pogovora konec.

Eto, kot bi rekla, bodi dovolj za vprašanje, ki je hotelo še nekaj več. Tudi trenutno aktualno temo o splavu, podaljšani porodniški in nekaterih vrednotah, do katerih imamo tukaj drugačen odnos, pustiva nenapisanih. Za drugič.

Vera Peklarič

Predstavljamo družbo ALIN

Uspešni na svoji poti

Družba je bila ustanovljena februarja 1991, kot nadaljevanje projekta notranjega podjetništva v družbi TALUM.

Prvotni cilj družbe je bil organizirati in zagotoviti pogoje za delovanje inkubatorja. V začetku poslovanja smo preverjali podjetniške ideje med zaposlenimi delavci TALUM-a in jim svetovali pri pripravi poslovnih načrtov, registraciji podjetja, postopkih pridobivanja soglasij pristojnih organov (dovoljenja za obratovanje), zaposlovanja delavcev, poslovanja podjetja, opravljamo jim knjigovodsko računovodske storitve,

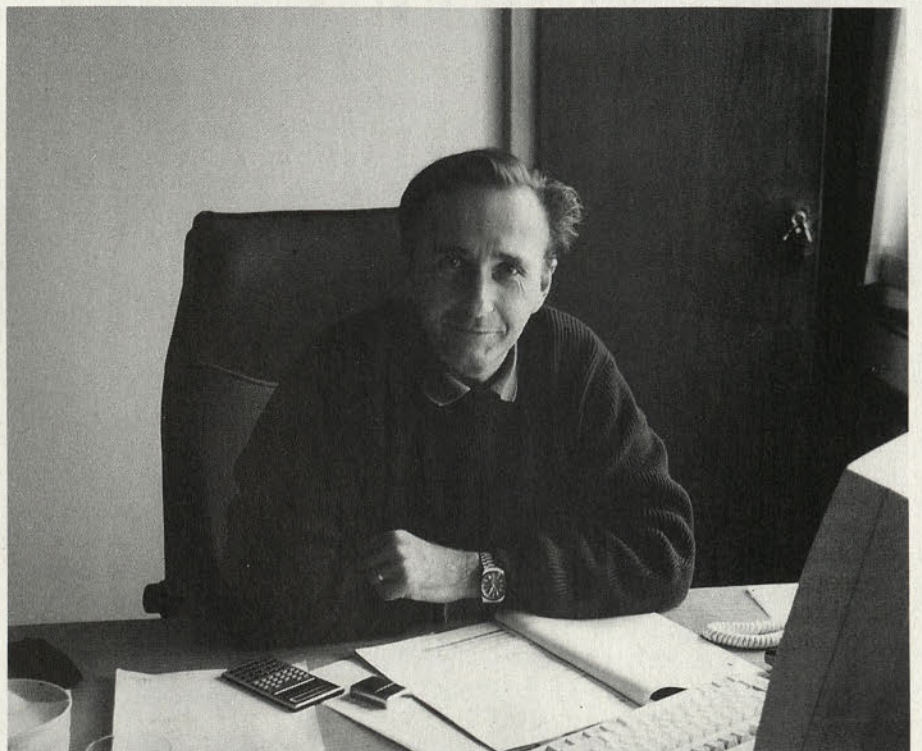
V prvih dveh letih so potekale dejavnosti družbe ALIN prvenstveno za potrebe potencialnih podjetnikov iz vrst Talumovih delavcev. Predvsem zaradi prestrukturiranja le tega in načrtnega zmanjševanja zaposlenih. Zavaladala je zelo ugodna klima za razvoj zasebnega podjetništva ob konkretni podpori delavcem - podjetnikom, da so s pomočjo TALUMa in z našo pomočjo realizirali svoje podjetniške ideje z jasnim ciljem - zaposlitvijo delavcev v lastnem podjetju. V tistem času je bil TALUM eno izmed redkih slovenskih velikih podjetij, ki je na tak način poskrbel za zaposlovanje dela presežnih delavcev.

Ves čas smo se zavedali, da se bodo potrebe po naših storitvah v krogu TALUMa postopoma zmanjševale, zato smo se po prvem letu pričeli usmerjati na "zunanje" tržišče. Glede na področje dejavnosti in dobre reference smo v letu 1992 pričeli izvajati storitve podjetniškega svetovanja, izobraževanja in računovodstva kot pogodbeni izvajalec Republiškega zavoda za zaposlovanje. Tukaj so nam bile vedno v pomoč tudi strokovne službe TALUMa predvsem pravna, kadrovska in FRS s svojimi strokovnjaki. V tem obdobju smo se vključili v pospeševalno mrežo za razvoj drobnega gospodarstva, ki je takrat delovala znotraj Ministrstva za malo gospodarstvo oz. sedaj znotraj pospeševalnega centra za malo gospodarstva pod okriljem Ministrstva za gospodarske dejavnosti, kot tudi v sodelovanje z Občino Ptuj ter Območno obrtno zbornico Ptuj. Skupaj smo kandidirali na raznih razpisih predvsem Ministrstva za gospodarske dejavnosti. V sodelovanju s sorodnimi svetovalnimi podjetji smo vključeni že več kot leto dni v projektu P11 pomoči večjim podjetjem pri kadrovske poslovni sanaciji. Tukaj je podjetje pridobilo dobre reference, ki so postale pomembne pri vseh kandidiranjih na raznih razpisih za izvajanje svetovalnega dela.

Rezultati dosedanjega dela, če jih izrazimo s številom podjetij in samostojnih podjetnikov - stalnih uporabnikov naših storitev so relativno dobri. Iz podatkov je razvidna rast števila podjetij in pri njih zaposlenih delavcev.

Številke so glede na gospodarske razmere dokaj vzpodbudne in do neke mere potrjujejo predvidevanja, da se bodo v prihodnosti razvijala mala in srednje velika podjetja, ki bodo tudi kreirala nova delovna mesta in polnila "črno luknjo" v nepravilni strukturi gospodarstva. Seveda v veliki odvisnosti od sposobnosti in znanj podjetnikov, kot tudi ekonomskih razmer v velikih podjetjih, ki so nesporno gibal ali zavora razvoja malega gospodarstva.

Seveda moram poudariti, da so zgornji podatki le odraz glavnih dejavnosti družbe ALIN in da se v zadnjih treh letih vključujejo le podjetja in samostojni podjetniki iz ožje in širše okolice. Ves čas delovanja pa smo opravili cel niz drobnih

Darko Vidovič, direktor družbe ALIN

storitev in izvedli nekaj odmevnih programov predvsem na temo podjetništva tako z dijaki Centra srednjih šol na Ptuj, kot tudi za TALUM in druga podjetja ter udeležence javnih del. Med slednjimi smo med prvimi v Sloveniji uspeli ustanoviti zasebno podjetje iz javnih del, ki zaposluje 9 delavcev in sedaj uspešno posluje na področju turizma.

V začetku sva bila v družbi redno zaposlena dva, ostale storitve so opravljali delavci TALUMa. Danes smo zaposleni štirje delavci in po potrebi koristimo storitve strokovnih

služb (predvsem FRSa, pravne in kadrovske službe) le v manjšem obsegu.

Načrti za prihodnost družbe ALIN so usmerjeni predvsem v razvoj znanja zaposlenih - dvigu kvalitete storitev in specializaciji na določenih področjih, novih programov alternativnih oblik zaposlovanja kot tudi širjenje obsega poslovanja in ustvarjanja dobička, ki je ob "pametni" razporeditvi (v razvoj tržno zanimivih proizvodov) edino gibal napredka in obstoja vsakega podjetja v tržnih razmerah.

D. Vidovič

Revital

Vsako leto več cvetja

Podjetje Revital je bilo ustanovljeno konec leta 1991. Takoj v naslednjem letu so se v njem zaposlili invalidi, ki jim v Talumu niso mogli najti primerne dela. Konec septembra letos je imel Revital 108 zaposlenih, razen strokovnega kadra, invalidov.

V teh nekaj letih se je podjetje razvilo v pravi mali vrtnarski center, saj opravlja dejavnosti v vrtnarstvu, cvetličarstvu in vzdrževanju okolja.

V rastlinjakih vzgojijo vsako leto več vrst krizantem, od velikocvetnih do pajkovk in marjetic.

Okrog novega leta že zacvetijo prve primule, ki so v najlepšem razcvetu za Valentinovo in osmi marec.

Med tem že vzgajajo različne vrste sadik vrtnin: solate, paprike, paradižnika, kumar, feferonov...

Na pomlad so na voljo lončnice za okrasitev balkonov in cvetličnih korit.

Poudariti je treba, da je Revital postal letos zastopnik firme Van der Sar iz Nizozemske od koder uvaža okrasne grmovnice.

V cvetličarni pa poleg cvetja lahko naročite cvetlične aranžmaje za vse priložnosti.

V.P.

Izjava meseca: "V elektrolizi B bomo postopoma dosegli porabo energije 14.200 kwh po toni proizvedenega aluminija in 88% tokovni izkoristek," se je pohvalil vodja obrata Avgust Šibila. Zlatko Čuš je pri napovedi parametrov ostal na trdnjših tleh, ker se zaveda, da je on tisti, ki se bo moral zagovarjati in pojasnjevati morebitna odstopanja. Pa vendar, tokrat bi zelo radi verjeli Šibili!

Še bolj pomembna informacija prihaja iz livarne. Tam so v letošnjem letu dosegli dosedaj najboljše rezultate pri posameznih linijah. Tako je kakovostni izmet pri livarskih zlitinah znašal samo 1,71%, pri ozkem traku 4,03%, pri širokem traku 0,23%, pri bramah 3,76% in pri drogovich 1,02%. Zvoneta Banka najbolj veseli dosegli na ozkem traku, ker so na tej liniji sami uvajali tehnično tehnološke izboljšave. Pri drogovich je uspehu največ prispevala modernizacija celotne linije.

Spomnimo se primerjave Hydra in Taluma, ko je Banko malo v šali izjavil, da bodo morali pri Hydru kmalu priznati, da so naši drogovi boljši.

Nasvet Dr. Andre Teissiera (USA) managerjem: "Nek posel je uspešen, ustvarja lahko veliki profit, ne zaradi trenutno dobrega vodenja, ampak zaradi tega, ker je že pred desetimi, morda celo pred dvajsetimi leti bil dobro planiran in stalno vzpodbujan. Dobro vodenje že danes ustvarja profit za jutri edino na ta način, da takoj zasledujemo rezultate s pomočjo primerjalnih indeksov. Zanemarjanje teh primerjalnih pokazateljev in obsedenost z doseganjem minimalnih rezultatov je značilnost slabega poslovanja." Mnogi se s tem v celoti ne bi strinjali!

Vedeli smo, da se obzidava peči v elektrolizi B izvaja z odrezanimi

šibeniškimi katodnimi bloki. Dosedaj je bila zaupna skrivnost, da so katodne bloke pripravljali iz samih odrezkov, "sistem domin" pravijo v elektrolizi. Praktično je izkoriščen celoten katodni material.

To je vsekakor pogumna poteza in ker so rezultati odlični, ni razloga, da jih ne bi objavili!

Agencija Gean Overseas, USA je objavila zanimive podatke o predvidenih proizvodnih stroških po toni proizvedenega aluminija v različnih elektrolizah, ki se trenutno modernizirajo ali gradijo v svetu: Boyone Island (Australija) - 1.000 USD/t, Straumsvik (Irska) - 1.120 \$/t, Aisen (Čile) - 850 \$/t, Puerto Madryn (Argentina) - 1.200 \$/t, Alcasa (Venezuela) - 1.150 \$/t, Baie Comeau (Kanada) - 1.200\$/t, Becancour (Kanada) - 1.030 \$/t, Orissa (Indija) - 1.000 \$/t, Tomago (Australija) - 1.000 \$/t, Mosjean (Norveška) - 1.250 \$/t, Lista (Norveška) - 1.250 do 1.300 \$/t,

Bratsk (Rusija) - 1.700 do 1.900 \$/t. V te cene verjetno ni všteta amortizacija in ostalo. Stroški so odvisni od marsičesa, toda največ od cene električne energije.

Zato je pri vsakem novem projektu nujna garancija države o ceni energije. To velja tudi za Talum!

Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da je elektroliza v Mostarju zagnala eno halo s 64 pečmi. To je šele četrtna proizvodnje in planirajo nadaljevati obnovo. Tuji viri poročajo naj bi do leta 1999-2001 štartali celotno kapaciteto 92.000 ton aluminija..

Po podatkih Geans Globetrotter USA, je v bodoče pričakovati veliki pritisk jeklarske industrije pri uporabi jekla v konstrukcijah in zgradbah. Izhajajo iz analize, da je cena lesa na evropskem in ameriškem tržišču narasla, da cena aluminija tudi narašča in da cena jekla že predolgo stagnira zaradi zasičenosti

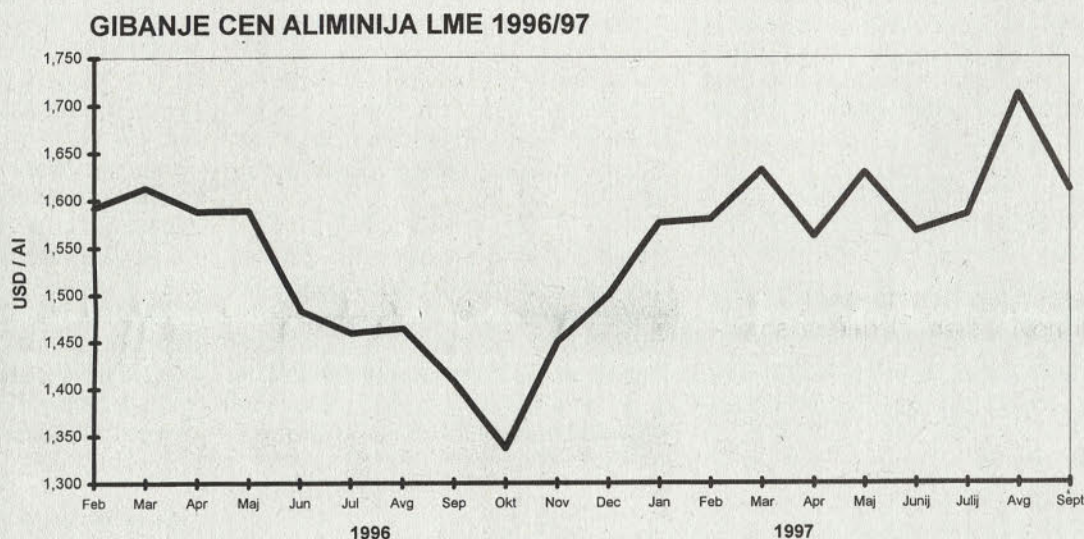
Sloveniji so objektivni problemi za zbiranje, ker smo premajhni, preseneča pa tudi podatek, da so na Slovenskem samo pločevinke Coca-Cole iz aluminija - vse ostale so iz bele pločevine, ki za reciklažo ni zanimiva.

Gotovo je, da bo enkrat nekdo moral začeti!

Morda bo to Slovensko ekološko gibanje, ki je sprožilo raziskovalno nalogo "Poraba električne energije v proizvodnji potrošne embalaže - argument za selektiranje gospodinskih odpadkov". Ne boste verjeli, lotili so se aluminijevih pokrovcov za mlečne izdelke v plastičnih lončkih, ki jih po navadi vržemo v smeti, ne da bi pomislili iz česa so narejeni in koliko energije je bilo za to potrebno. Pri rezultatih naloge preseneča pozitiven odziv anketiranih gospodinjstev. Nihče na primer ni odgovoril, da je shranjevanje pokrovcov jogurta "nesmiselno dejanje".

Z malo patetike bi lahko rekli, da je to

Jan	1.588
Feb	1.592
Mar	1.613
Apr	1.588
Maj	1.589
Jun	1.483
Jul	1.459
Avg	1.464
Sep	1.408
Okt	1.337
Nov	1.450
Dec	1.500
Jan	1.576
Feb	1.580
Mar	1.632
Apr	1.562
Maj	1.629
Junij	1.567
Julij	1.585
Avg	1.711
Sept	1.611

Na Štatenbergu smo hodili po žerjavici

Zaključek 6. Likovne kolonije Štatenberg je potekal v znamenju ognja. Udeleženci kolonije, slikarji in ostali prisotni na zaključku so bili nemalo presenečeni, ko smo jih pozvali k ognju in jim povedali, da bomo hodili po žerjavici. Po kratki ceremoniji, ki jo je izvedel Bojan Weinzer-Stepuh, je večina prisotnih bosa stopila po vroči žerjavici.

Seveda pa je bilo med njimi tudi precej takih, ki tega niso upali. Tisti, ki so teh nekaj korakov naredili, so bili na kraju ponosni sami nase.

Najbrž bomo kaj takega še ponovili.

Stepuh je prvi stopil po žerjavici

tržišča, restrukturiranja industrije in novih tehnologij.

Slovenska jeklarska industrija pa vse preveč išče državno pomoč, kot da bo samo to rešilo njen obstoj.

Mohoričeva skupina za vzdrževanje vozil bo s ponosom obesila na zid delavnice uokvirjeno pismo firme TECHMO, ki so ga prejeli ob izdelavi novega stroja za zamenjavo anod. V tem pismu Italijani zelo hvalijo visoko usposobljenost in odlično držo vzdrževalcev in nosilcev projekta. Izražajo svoje največje spoštovanje za izredni nivo izkazane pripravljenosti v času priprave projekta in pri zaključni dodelavi stroja. Tako Italijani in vzdrževalci! Zdaj, ko se stroj preizkuša pri delu so na vrsti elektrolizerji, da povejo zadnjo besedo, kajti elektroliza je neizprosna, prizna samo dejstva.

Nobena slovenska občina ne zbira ločeno aluminijevih pločevink in odpadne plastike" so zapisali, kje drugje, kot v Mladini. "Velik del razvitega sveta se je že zdavnaj odločil za ločeno zbiranje aluminijevih pločevink. Odkupna cena aluminija je namreč zelo visoka. Vzrok za to je predvsem visoka proizvodna cena aluminija ..." še in še bi lahko citirali in podpirali idejo Mladine. V

le korak k premagovanju predsodkov o neuporabnosti še tako majnih delčkov aluminija. O porabljenih tisočih kilovatnih ur, pa bi mi, kot proizvajalci aluminija morali biti bolj zaskrbljeni.

Napotki za medsebojno komuniciranje: V tujini je osrednji vir informacij neposredno nadrejeni, v Sloveniji pa zaposleni praviloma črpajo informacije od kolegov, neformalnih virov in govorici! Torej je prav "slovenski šef" manjkajoči člen v verigi notranjih komunikacij! Poenostavljeno bi dejali, da je vloga internih komunikacij v tem:

1. da zaposleni nekaj storijo,
2. da zaposleni nečesa ne storijo,
3. da dosežemo dogovor z zaposlenimi, da lahko družba poskusi določene akcije, ne da bi jih zaposleni že vnaprej ali med izvajanjem napadali ali kritizirali.

Ko Čuš v svojem poročanju o letalski olimpijadi v Turčiji ugotavlja, kako je njihovo letalstvo razvito, se nehote postavi vprašanje o učinkovitosti teh istih letal tudi pri bombardiranju. Skoraj neverjetno je, da bi vlagali tolikšna sredstva samo zaradi športa!

Ivo Ercegović

Padalstvo

LETALSKA OLIMPIADA

V Aluminiju smo že poročali o dejavnosti Zlatka Čuša kot padalca, letalca in padalskega sodnika. Letos septembra je bila organizirana "letalska olimpiada" v Turčiji in Zlatka je doletela velika čast, da sodeluje kot sodnik v disciplini padalstva. Zato smo ga zaprosili za nekaj utrinkov z olimpiade.

"Po osmih letih velikih priprav so Turki organizirali 16 letalskih panog, od tega je bila ena panoga padalstvo in znotraj nje je še šest disciplin. Skupaj je torej sodelovalo 1000 tekmovalcev.

"Letalstvo v Turčiji ima privilegiran status. Ataturk (ustanovitelj moderne Turčije), je med ostalim imel vizijo, da je bodočnost sveta na nebu, torej v zraku. Že takrat so uvedli posebne prispevke za razvoj letalstva. Zato je danes letalstvo iz tehnološko tehničnega vidika na svetovni ravni. Vse, kar v padalstvu obstaja, je bilo tam. Na drugi strani so pa organizacijsko, skorajda nesposobni. Če jim pri organizaciji tekmovanja ne bi pomagali Američani in Švicarji pri specialnih disciplinah in mednarodna skupina (pri kateri je tudi sodeloval tudi Čuš), bi tekmovanje ne bi tako uspelo.

Na letošnjem tekmovanju smo uvedli novi sistem "javnega sojenja", kar pomeni, da se ocena mora takoj vnesti v računalnik, ne da bi se sodniki medseboj dogovarjali. Prej je to trajalo do poznih večernih ur. Pri pripravi tega sojenja in računalniški obdelavi sem bil poklican na pomoč skupaj z nekaterimi, ki se spoznajo na računalniške sisteme."

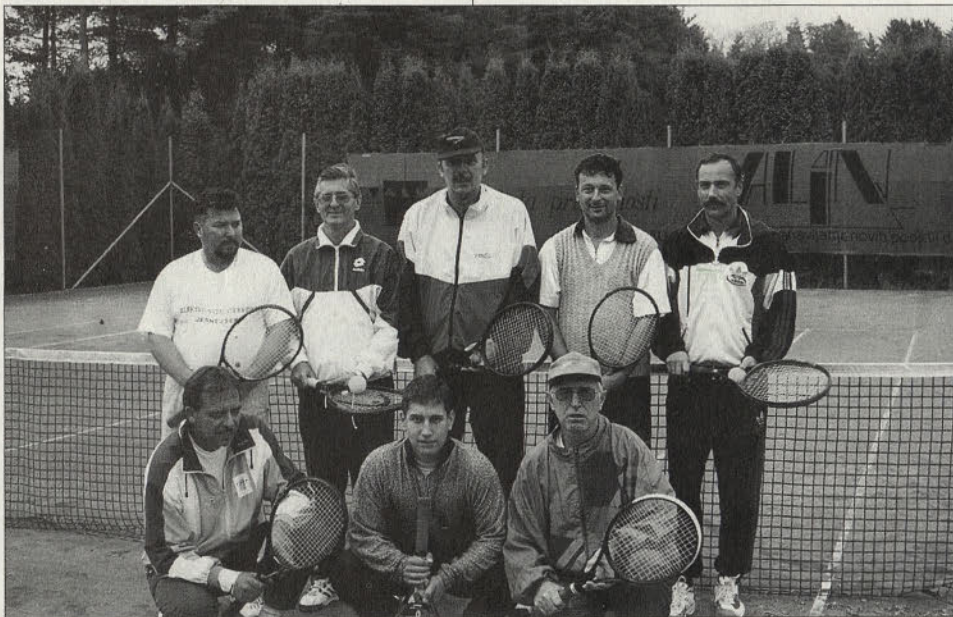
Na vprašanje, ali je v Turčiji kaj posebej zanimivega doživel, je povedal:

"Posebej bi poudaril način življenja v času tekmovanja in medsebojno povezanost, kot da bi živeli v getu. Danska skupina padalcev je imela veliko smolo pri likovnih skokih (figure). Takšna skupina ima pri sebi posebno napravo, ki sproži zvočne signale na določeni višini, ko se morajo padala odpreti. Danci so nekaj narobe nastavili, zaradi tega ni bilo signala, ki bi jih opozoril, da odprejo podala. Samodejni alarmni sistem se je vključil šele pri višini 200 metrov, ali 3 sekunde pred pristankom. Že lani ne bi preživeli takšnega skoka, ker takšne tehnike oziroma samodejnih alarmnih sistemov ni bilo. Ta dogodek nas je vse pretresel, bilo je grozljivo gledati, toda konec je bil srečen. Danci so bili po pravilih tekmovanja diskvalificirani, ker niso poskrbeli za popolno varnost.

Omeniti moram izredno navdušen sprejem okolških prebivalcev in veliko medijsko pozornost, saj je TV dnevno prenašala tekmovanje po 10 ur. Ljudje so nas hoteli videti, pozdraviti itd. V Ameriki bi opazili samo zmagovalca (ki je po navadi dobro plačan), ostali kot da ne obstajajo.

Pa še to. Na eni strani, kot sem omenil, je izredno razvita letalska tehnika (Turčija je letalska velesila), na drugi pa kontrast, ker prebivalstvo živi veliko let za nami. To, kar mi hranimo v muzejih oni še pridom uporabljajo, na primer kolovrate, pluge itd," je svoje vtise končal Zlatko.

Vera Peklar in Ivo Ercegović

Tenis

Pred praznikom tovarne

2. tradicionalni turnir dvojic za prehodni pokal TALUMA

Leto je naokoli, odigrali smo 2. tradicionalni turnir dvojic v tenisu, katerega pokrovitelj je direktor družbe mag. Danilo Toplek.

Na turnir se je prijavilo kar 14 parov (lani 8), ki so bili razdeljeni v štiri kvalifikacijske skupine. Prvi del turnirja smo odigrali v nedeljo, 12.10.97. Najbolje uvrščeni iz vsake skupine (1. in 2. mesto) so se uvrstili v zaključna srečanja, ki so se odvijala v četrtek, 16.10.1997.

Četrtfinalna srečanja:	Bedrač - Mazera	:	Hazabent - Mihelič
	Lipovac - Vidovič	:	Markovič - Krnjič
	Krajgar - Knaus	:	Jernejšek st.-Jernejšek ml.
	Toplek - Vindiš	:	Korošec - Bogdan

Polfinalni srečanja:	Bedrač - Mazera	:	Markovič - Krnjič
	Korošec - Bogdan	:	Jernejšek st. - Jernejšek ml.

Finalno srečanje	Bedrač - Mazera	:	Jernejšek st. - Jernejšek ml.
------------------	-----------------	---	-------------------------------

Zmagovalca srečanja sta Bedrač - Mazera, ki sta ponovila lanski uspeh, za kar sta prejela pokala in se vpisala na prehodni pokal Taluma za tenis dvojic.

Turnir je tudi letos uspel v zadovoljstvo večine sodelujočih. V družbi Talum se kaže zanimanje za ta lepi šport. Na turnirju je sodeloval celo mešani par - Milanu in Ireni čestitke za sodelovanje, prav tako vsem ostalim igralcem.

Nasvidenje prihodnje leto. Vabljeni tudi tisti pari, ki se letos niso prijavili, čeprav jih je še nekaj!

Viktor Markovič

Nogomet

NK Aluminij - dobro v II. slovenski nogometni ligi

Članska ekipa NK Aluminij je s 14 točkami uvrščena na 5. mesto v II. slovenski nogometni ligi, kar je po mnenju Rajka Kolariča, člana upravnega odbora NK Aluminij, dobra, celo nepričakovana uvrstitev.

Nekateri igralci so prijetno presenetili. Predvsem novinci so se odlično vključili v igro. Odlično izpolnjujejo navodila trenerja. Ekipa je homogena, vzdušje pa prijateljsko, kar je zelo pomembno za igro v skupini. V zadnjih štirih kolih so imeli poleg znanja tudi nekaj športne sreče. Če se to združi, dobimo rezultat, ki navdušuje predvsem zveste navijače, ki jih spodbujajo doma in na gostovanjih.

S pomočjo Taluma, glavnega sponzorja kluba NK Aluminij, prenavljajo slačilnice, 50 let star objekt na igrišču. Obnovljeni prostori bodo zadostili pogojem nogometne zveze Slovenije za igranje nogometa v II. in I. ligi.

Pri teh aktivnostih pa je potrebno žrtvovati tudi veliko prostega časa. Zasluga, da teče brez zastojev, gre predvsem članom upravnega odbora, ki so seveda veliki privrženci kluba. Dokler bo še toliko volje in podpore glavnega sponzorja, se ni bati za obstoj kluba, ki načrtno vzgaja svoj lasten kader. Uspehi so vidni, saj nekaj igralcev že nastopa v I. članski ekipi.

Prenovljeni prostori NK Aluminij

Slikarstvo

Razstava slik v Miheličevi galeriji na Ptuj

Letošnja razstava že druga po vrsti

Slike, ki so nastale na 6. Likovni koloniji na Štatenbergu, na kateri je sodelovalo 15 avtorjev, po večini akademskih slikarjev, so ponovno razstavljene v Miheličevi galeriji na Ptuj. Letos je izbor slik opravila Stanka Gačnik, kustodinja za moderno umetnost in galeristka v Pokrajinskem muzeju na Ptuj.

Na otvoritvi razstave, ki je bila 30. oktobra 1997 so bili prisotni tudi avtorji slik in veliko število obiskovalcev. V kulturnem programu je nastopila znana mariborska pevka Alenka Pinterič.

Razstava bo odprta do 30. novembra 1997 tako, da si jo boste ogledali tudi tisti, ki niste utegnili priti na otvoritev.

Sindikat

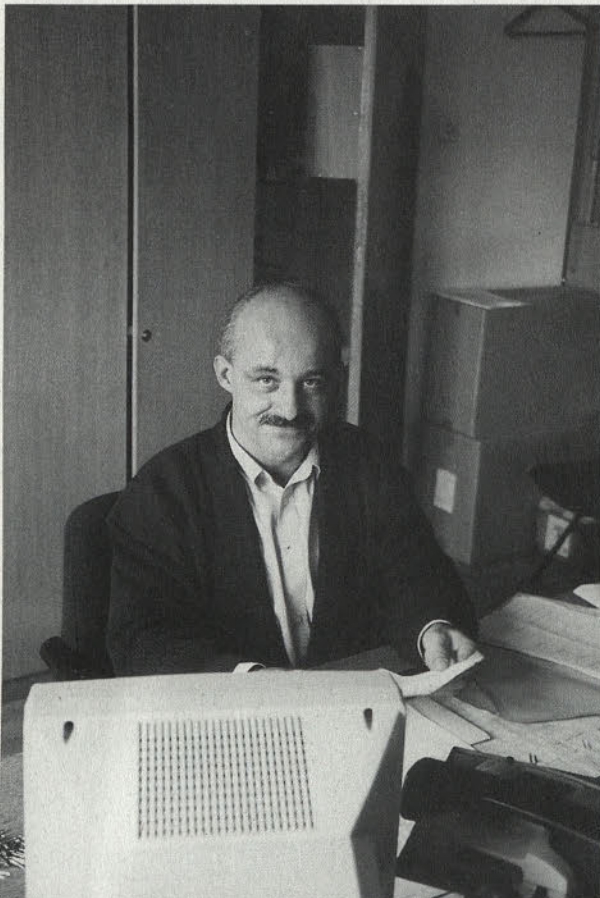
Kaj je novega?

skei - 24. septembra smo se sindikalni zaupniki in sindikalni poverjeniki udeležili protestnega shoda v Ljubljani z namenom, da podpremo prizadevanja in zahteve v boju proti krčenju delavskih pravic, pravic brezposelnih in upokojenih.

Že sama napoved protestnega shoda je prispevala k pomembnim spremembam nastajajočega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, sama izvedba pa prepričala nasprotno stran, da pri svojih zahtevah ne mislimo popuščati in ne pustimo zniževati raven veljavnih pravic.

Irena Novak, tajnica sindikata

Ivan Potočnik, predsednik sindikata

skei - Konferenca sindikatov Kidričevo je uspešno izpeljala akcijo vključevanja zaposlenih v podaljšanje Prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, ki smo ga tokrat lahko izbirali ali pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije ali pri Zavarovalnici Adriatic.

Vsi zamudniki lahko svojo pristopno izjavo za sklenitev tega zavarovanja oddajo še do konca meseca oktobra, potem pa ...

skei - Konferenca sindikatov Kidričevo poziva vse zaposlene, bivše zaposlene in upokojene, da se odločijo in svoj del premalo prejetih plač iz obdobja, določenega z zakonom, vpišejo v lastniški delež TALUM-a, saj je to edina možna oblika uveljavitve pripadajočih sredstev (podobno kot certifikat).

V zameno prejeta delnica bo morda kdaj prinesla kaj dobička, v najslabšem primeru bo

tako delnico po določenem času možno tudi prodati.

skei - Konferenca sindikatov Kidričevo poziva vse svoje člane, ki so zainteresirani za rekreativno kegljanje, da se odzovejo in pridejo na kegljišče Drava, kjer je za člane skei rezerviran termin vsak petek od 20.00 do 22.00 !

Moški pevski zbor Talum

Kulturno društvo

Bilo je osmega oktobra popoldne, ko se je "rodilo" novo kulturno društvo z uradnim imenom Kulturno društvo Moški pevski zbor Talum.

Člani društva so izvolili izvršni odbor, nadzorni odbor in častno razsodišče ter potrdili, da ostaja predsednik društva Janez Krapša. S svojo prisotnostjo je resnost dogodka potrdil tudi župan občine Kidričevo, ki je poudaril pomembnost kulturnega poslanstva in obljubil, da tudi občina ne bo stala križem rok. To pa so dobrodošli obeti, kajti moški pevski zbor bo drugo leto praznoval 50 letnico svojega delovanja, kar bi radi dostojno proslavili.

Po vseh formalnostih, ki so potrebne ob ustanovitvi društva so si člani zbora nazdravili s pesmijo, ki med drugim pravi: "pozabimo, kar nas muči, lep se dan nam svita..." Želimo jim, da bi bilo res tako.

V.P.

Kaj vse (lahko) predstavlja ovire pretoku znanja v podjetjih

Lažje je ugotavljati produktivnost, stroške in prodajo, kakor delež znanja zaposlenih. Znanje je element, ki se spretno izmika univerzalnim principom in statistikam.

SEPTEMBER je čas, ko se ponavadi začnejo tečaji tujih jezikov, računalništva, seminarji, sejmi, študij ob delu, ko govorimo še več kot ponavadi o učeči se organizaciji, o znanju kot zagotovitvi razvoja in blagostanja.

Medtem, ko v podjetjih lahko dokaj natančno ugotavljamo rast produktivnosti, stroške, rast prodaje, ..., pa veliko težje ugotavljamo delež, ki ga k razvoju ali stagnaciji podjetja prispeva ZNANJE ZAPOSLENIH. Znanje je tipičen mehak element v organizaciji, ki se precej spretno izogiba univerzalnim principom in statistikam.

V organizacijah namenjamo veliko časa in denarja za pripravo planov izobraževanja, udeležencem in vsebinam izobraževanja, stroškovnikom, a to

še zdaleč ni dovolj. Potrebujemo še koncept managementa znanj, s pomočjo katerega:

- v podjetjih identificiramo in poglobljamo obstoječa, prevladujoča znanja,
- pospešujemo nastanek novih znanj,
- izražamo in medsebojno povezujemo obstoječa in nova znanja,
- ZNANJA DELIMO Z DRUGIMI IN JIH SKUPAJ UPORABLJAMO,
- povežemo cilje, nastanek in razvoj izobraževanja s cilji organizacije

Ko naredimo vse zgoraj navedeno, v podjetjih večkrat ugotavljamo, da IMAMO VELIKO ZNANJ, KI MNOGOKRAT NE PRIDEJO DO IZRAZA IN NE DAJO PRI»AKOVANIH REZULTATOV.

H. G. Servatius se je s problemom dejavnikov, ki preprečujejo, da bi znanje zaposlenih prišlo bolj do izraza, ukvarjal v nemških podjetjih in ugotovil, da zaviralno vplivajo predvsem sledeči dejavniki:

1. Hierarhična strukturiranost organizacije in ostro ločena funkcijska področja preprečujejo pretok informacij in kreativno kombinacijo znanj. Če sta dva oddelka, ki morata neposredno sodelovati, ločena v dveh nadstropjih, lahko že stopnice predstavljajo "nepremagljive ovire" (z razdaljo se zmanjšuje količina in intenzivnost komunikacij).

2. V mnogih podjetjih se forsira (se je) ozko specializacijo, ki velikokrat vodi do "razmišljanja v predalčkih". V posameznih sredinah (službe, obrati, skupine) se kot potrebne in uporabne jemljejo, upoštevajo, samo tiste informacije, ki ustrezajo določenim shemam, načinom ravnanja in razmišljanja v oddelku. V posameznih oddelkih govorijo jezik, ki ga lahko razumejo samo posamezniki z oddelka.

3. Moč določa, oblikuje znanje. Razdelitev vpliva in možnost pristopa v "areno", v kateri se sprejemajo odločitve, tudi določata pretok znanja in vsebine znanj v organizaciji. V Nemčiji se jim je dogajalo, da so leta dolgo v "tehniko zaljubljeni" inženirji za trg proizvajali tehnično brezhibne izdelke, ki pri kupcih niso imeli uspeha. Manjkala je tesna povezava med razvojem, proizvodnjo in marketingom.

4. Organizacije, za katere je značilna birokratska organizacijska kultura, sistematično izločajo znanja, informacije, ideje, ki ne ustrezajo trenutni samopodobi podjetja in so v nasprotju z dosedanjimi izkušnjami. "Interna opozicija - drugače misleči" se onemogočijo, drugačne načine razmišljanja in delovanja se blokira s pomočjo "zgodbe o uspehu od včeraj". (če smo s tem naenainom dela dosegli uspeh do sedaj, ga bomo še nadalje. Imamo dobiček, kaj bi še radi več.)

Tako se zgodi, da razpoložljiva znanja in ideje zastarajo, njih kreatorji otopijo ali odidejo k konkurenci.

5. Prav tako delujejo zaviralno tudi posamezne skupine v podjetjih, ki razumejo svoje delovanje in znanje kot monopol in se proti drugim v podjetju obnašajo arogantno, niso za izmenjavo mnenj, kaj šele, da bi pristali na odprto tekmovanje.

Tako je v Nemčiji. Kako je pri nas? Ne vem! Na žalost ne poznam nobene slovenske študije, ki bi se ukvarjala s temi problemi, kar še ne pomeni, da jih pri nas ni.

ZA KONEC: Uh! Dovolj imam za danes. Odšla bom iz svoje pisarne in stopila do S, ki je v drugem nadstropju kot jaz, drugačnega poklica in celo v drugi službi, da mi na PC pokaže drugačno, hitrejšo možnost rešitve problema, s katerim se trenutno ukvarjam.

Lilijana Ditrh

1,2,3, - Start!

Ali je res vse jasno že na začetku?

Ste mogoče ravnokar napredovali na delovnem mestu, postali šef, ali menjali področje dela, poklic, ste novinec v našem kolektivu? Potem so spodnje vrstice v obliki 10. kratkih nasvetov namenjene prav vam. Če pa niste, jih prav tako nikar ne spreglejte, lahko vam bodo kdaj prišle še kako prav.

Vseeno je ali ob vzponu, "padcu" ali ob ponovnem vzponu. Ugotovite, kakšne so vsebine dela, postopki in odnosi na delovnem mestu, v skupini. Vprašajte se, zakaj bi naj nekaj naredili in do kdaj? Kje natančno bi se naj zgodile spremembe, kdo vse bo pri tem udeležen (prizadet) in kako se je vodilo, upravljalo ob spremembah v preteklosti. Vprašajte se, kako bo vse skupaj izgledalo med in po spremembi. Večina ljudi ne mara sprememb.

Prvih 100 dni je priložnost, ki se na vrne nikoli več. Na začetku vas naj zanimajo predvsem odnosi med sodelavci, z nadrejenimi, pravila delovanja, pričakovanja sodelavcev, ključni sodelavci... Vse drugo lahko počaka.

V vsakem začetku se skriva veliko simbolike. Bodite nekoliko zadržani in tako tudi delujte, dokler ne boste vedeli, kako se bo interpretiralo vaše ravnanje.

Kar ste označili za vašo novo nalogo, verjetno ni to, kar sedaj potrebujete. Poskušajte stvari pozabiti in se na novo učiti, podučiti.

Vodstvo vas je postavilo za šefa - toda to še zdaleč ne pomeni njegove avtomatične podpore. Zato natančno določite pravila igre, preden podpišete pogodbo.

Naj vas ne preslepijo obljube. Zberite čimveč informacij in postavite se zase v bran, če se kršijo dogovori.

Poiščite "očeta ali mater problemov" vašega novega področja, oddelka. Če je to vaš predhodnik in vaš sedanji šef, potem nimate nobenih možnosti za spremembe in za uspeh.

Bodite previdni, odločni! Pri neodločnih posameznikih iščejo vedno samo napake in ne vidijo uspehov.

Zadolžili so vas za spremembe. Bodite previdni, ne lotevajte se jih sami, ker nimate možnosti za uspeh, dobite si sodelavce, podporo.

Napredovani stremijo k popolnosti. Biti morate strokovni, toda ne poskušajte blesteti, poiščite si mentorja.

Lilijana Ditrh

Kristina Goričan

Obraz

Obraz Kristine Goričan se je pred fotografsko kamero skoraj zresnil. Škoda. Vsi, ki se z njo srečujemo na malici vsak dan, smo deležni nasmeha in prijazne besede (kar bi lahko rekli tudi za ostale gospe). Tudi, če malica ni po naši meri, je to dobrodošel dodatek za dober tek.

Svet delavcev

Volitve

21. 10. 1997 so v Talumu potekale volitve v novi svet delavcev.

Izvoljeni so bili naslednji kandidati:

Ivan Ogrinc, Branko Spolenak, Janez Kotar, Marjan Toplak, Silvo Kokol, Miran Cafuta, Franc Majcen, Miran Rodvaj, Milan Fajt, Dragica Leskovar, Jože Sladnjak, Stojan Avguštin, Marjana Dolenc

Zahvala

*Odšel si tja,
kjer ni trpljenja in gorja.*

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, tasta in dedka

Fridota Krneža

se zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje, sveče, ali kakorkoli pomagali žalujočim. Hvala tudi vsem, ki so pokojnega Fridota pospremili na njegovi zadnji poti, kakor sindikatu Taluma, gasilcem, godbi in g. Dasku za odigrano Tišino. Hvala tudi obema govornikoma in sosedom, posebej družini Godec - Milošič.

Še enkrat vsem hvala.

Žena Marija, sin Frido z družino in ostali

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega atija

Dragutina Petkoviča

se iskreno zahvaljujemo pogrebni podjetju MIR iz Vidma, Društvu upokojencev, govornikoma za poslovilni govor, sindikatu Taluma za odigrano Tišino in gospodu župniku za opravljen obred. Iskrena hvala vsem za podarjeno cvetje in sveče ter vsem prijateljem in znancem, ki so na v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujoči: žena Marija in otroci z družinami

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d.o.o. 2325 Kidričevo, Tovarniška c. 10, telefon: 062 796 110, telefaks: 062 796 269. Izhaja mesečno v nakladi 2600 izvodov. Glavna in odgovorna urednica: Vera Peklar. Sodelavca: Darko Ferlinc in Ivo Ercegović. Fotografija: Stojan Kerbler. Računalniška obdelava: OK repro studio, Maribor. Tiskarna Bezjak, Maribor.

Po mnenju Urada za informiranje sodi časopis ALUMINIJ med proizvode informativnega značaja, za katere se plačuje 5 odstotni prometni davek.